

Definíció ? Egyenletesen folytonosnak mondunk egy $f: H \rightarrow \mathbf{R}$ függvényt a $H \subseteq \mathbf{R}$ halmazon, ha:

$$\forall \varepsilon > 0 \quad \exists \delta > 0 \quad \forall x, y \in H \quad |x - y| < \delta \Rightarrow |f(x) - f(y)| < \varepsilon$$

Tétel ? Heine-tétel ? Korlátos és zárt intervallumon értelmezett folytonos függvény egyenletesen folytonos.

Bizonyítás. A Heine-Borel-tételt fogjuk használni. Legyen $f: [a, b] \rightarrow \mathbf{R}$ korlátos és zárt intervallumon értelmezett folytonos függvény. Megadunk $[a, b]$ -nek egy nyílt lefedését. Legyen $\varepsilon > 0$. Ekkor a pontbeli folytonosság definíciója szerint minden egyes $u \in [a, b]$ ponthoz létezik olyan $\delta_u > 0$ pozitív szám, hogy:

$$f(B_{\delta_u}(u)) \subseteq B_{\frac{\varepsilon}{2}}(f(u))$$

azaz minden x -re, ha $|x - u| < \delta_u$ akkor $|f(x) - f(u)| < \varepsilon/2$. Legyen tehát :

$$H = \{B_{\frac{\delta_u}{2}}(u) \mid u \in [a, b]\}$$

egy nyílt lefedése $[a, b]$ -nek. A Heine-Borel-tétel szerint létezik véges eleme is, melyek még mindig lefedik $[a, b]$ -t, azaz van $V \subseteq [a, b]$ véges ponthalmaz, hogy

$$K = \{B_{\frac{\delta_u}{2}}(u) \mid u \in V\}$$

A véges sok $\delta_u/2$ közül válasszuk a minimálisat:

$$\delta := \min\left\{\frac{\delta_u}{2} \mid u \in V\right\}$$

Minden $x, y \in H$ -ra, ha $|x - y| < \delta$, akkor egyfelől az x benne van egy $u \in V$ középpontú K -beli intervallumban, másrészt:

$$|y - u| \leq |y - x| + |x - u| < \delta + \frac{\delta_u}{2} \leq \frac{\delta_u}{2} + \frac{\delta_u}{2} = \delta_u$$

Ezért a folytonosság miatt:

$$|f(x) - f(y)| \leq |f(x) - f(u)| + |f(u) - f(y)| < \frac{\varepsilon}{2} + \frac{\varepsilon}{2} = \varepsilon$$

QED

Egyenletes folytonosságra bizonyos esetekben következtethetünk nem csak zárt és korlátos esetben is.

Korlátos derivált

Ha az f intervallumon értelmezett differenciálható függvény korlátos deriválttal rendelkezik, akkor a Lagrange-féle középértéktétel miatt f egyenletesen folytonos az értelmezési tartományán. Ugyanis legyen K olyan pozitív szám, hogy minden $x \in \text{Dom}(f)$ -re:

$$|f'(x)| \leq K$$

Ha $\varepsilon > 0$ és $\delta := \varepsilon/K$, akkor minden $x, y \in \text{Dom}(f)$ -re, ha $|x - y| < \delta$, létezik ξ az x és az y között, hogy azzal:

$$|f(x) - f(y)| = |f'(\xi)| \cdot |x - y| < K \cdot \delta = \varepsilon$$

Példa. Az

$$f(x) = \frac{1}{x}$$

egyenletesen folytonos az $[1, +\infty)$ halmazon.

Ugyanis, itt korlátos a deriváltja:

$$\left(\frac{1}{x}\right)' = -\frac{1}{x^2}$$

Ezért ha $x \in [1, +\infty)$, akkor

$$\left|-\frac{1}{x^2}\right| = \frac{1}{x^2} \leq 1$$

Folytonosan kiterjeszthet? függvény

Ha I korlátos, nyílt intervallum és az $f|_I$ -n folytonos függvénynek létezik véges határértéke az I végpontjaiban, akkor világos, hogy az I lezárta már korlátos és zárt és az f folytonos kiterjesztésére alkalmazható a Heine tétele, amiből következik, hogy f is függvény egyenletesen folytonos (hiszen ugyanaz a delta jó lesz az f -hez is, mint a kiterjesztéséhez).

Példa. A $(0,1)$ -en értelmezett

$$f(x) = \sqrt{x}$$

egyenletesen folytonos a $(0,1)$ intervallumon.

Ugyanis, f folytonosan kiterjed a $[0,1]$ zártra.

Ennél a példánál a korlátos deriváltra nem is hivatkozhattunk volna, mert

$$\left(\sqrt{x}\right)' = \frac{1}{2\sqrt{x}}$$

nem is korlátos $(0,1)$ -en.

Megjegyezzük, hogy ez az állítás akkor is érvényben marad, ha azt tesszük fel, hogy I akármilyen intervallum, f folytonos és az értelmezési tartománya határpontjaiban létezik és véges a határértéke.

Továbbá bizonyos értelemben ennek az állításnak a megfordítása is igaz. **Tétel** Ha f egyenletesen folytonos, akkor egyenletesen folytonosan kiterjeszthet? az I lezárójára. Ez folytonosságra nem igaz, mondjunk ellenpéldát!